

LIBER XXXVII.

1381–1382

1

Μετά την συνθήκην ειρήνης τῆς 8 Αὐγούστου 1381, δημοσιευθείσης πανηγυρικῶς, τὴν 4 Σεπτεμβρίου ἡ Γερουσία ἀπεφάσισε τὴν εἰσαγωγὴν εἰς τὸ Μεῖζον Συμβούλιον 30 νέων εὐγενῶν, ἕνεκα τῶν ὑπηρεσιῶν τὰς ὁποίας προσέφερον κατὰ τὸν πόλεμον (ᾧ ἀριθ. 4). Οἱ ὑποψήφιοι ὑπῆρξαν πολλοί, ἐξ αὐτῶν ἐπροτάθησαν 60 καὶ ἐκ τούτων ἐξελέγησαν 30.

Μεταξὺ τῶν 30 τούτων ἐκλεγέντων συμπεριλαμβάνονται οἱ ἐκ Κρήτης.

Μάρκος Πασκουαλῆγος.

Γεώργιος Καλλέργης.

Ἡ ἀπόφασις αὕτη τοῦ Μείζονος Συμβουλίου κατεχωρήθη καὶ εἰς τὰ Libri Commemoriali Βιβλίον VIII φύλλον 42 (44)¹⁰ Σεπτεμβρίου 4.

2

Οἱ οἶνοι Κρήτης, Μονεμβασίας καὶ Ρωμανίας πληρώνουσιν εἰσαγωγικὸν δασμὸν ἐν Βενετίᾳ δουκάτα τρία δι' ἕκαστον ἀμφορέα. 1381, Σεπτεμβρίου 24.

Fo 7¹⁰ Millesimo trecentesimo LXXXI, die XXIII Septembris.

Capta. Quod uina de Creta, Monouasia et Romania soluant ad introitum ducatos tres pro amphora sicut soluunt ad presens. De non 1.—Non sinceri o.— Omnes alij de parte.

3

Fo 25^r Ἐπιτρέπεται εἰς τὸν Μάρκον Μαρτσέλλον τέως ρέκτορα Ρεθύμνου νὰ ἐπιβῇ οἴου δῆποτε δημοσίου πλοίου, μετ' ἐλαφρῶν ἀποσκευῶν, ὅπως ἐπανέλθῃ εἰς Βενετίαν, καταβάλλων τὸν ναῦλον εἰς τὸ δημόσιον. 1381, Ὀκτωβρίου 5.

4

Δυνάμει συνθήκης ειρήνης ἡ νῆσος Τένεδος παραχωρεῖται εἰς τὸν κόμιτα Σαβανδίας, διατάσσεται πρὸς τοῦτο ὁ Ἰωάννης Μουδάτοιος βάϊλος καὶ καπετάνος Τενέδου, ὁ καπετάνος τῶν κατέργων καὶ ὁ Πανταλέον Μπάρμπος πρεσβευτῆς καὶ βάϊλος ἐν Κωνσταντινουπόλει, παραγγέλλεται δὲ εἰς τὸν δοῦκα, συμβούλους καὶ καπετάνον Κρήτης νὰ δεχθῶσιν εὐμενῶς, ἐὰν μετὰ τὴν παραχώρησιν τῆς Τενέδου ἤθελον καταφύγῃ πρόσφυγες ἐν Κρήτῃ. Εἰς τούτους νὰ δοθῶσι κτήματα τῆς

κοινότητος Κρήτης καὶ νὰ εἶναι ἐλεύθεροι καὶ ἐξησφαλισμένοι ἀπὸ πάσης ἀγγραφείας πραγματικῆς ἢ προσωπικῆς πλὴν τῆς καταβολῆς τῶν φόρων. Ὡσαύτως τὰ αὐτὰ νὰ παραγγελθῶσιν εἰς τὸν βάρηλον καὶ καπετάνον καὶ συμβούλους Εὐβοίας, ὅπως ἐποικῇσιν εἰς τὰς Βενετοκρατούμενας χώρας Κάρυστον, Πτελεόν, Λάριμναν (Larmani) καὶ Χαλκίδα. Πρὸς τοῦτο ὁ Τζανάκης Μουδάτσος νὰ καλέσῃ 10-15 ἐκ τῶν προϋχόντων, ὅπως πείσωσι τοὺς κατοίκους νὰ μετοικήσωσιν εἰς Κρήτην καὶ Εὐβοίαν. Εἰς τοὺς 10-15 τούτους, οἵτινες θὰ μεταπείσωσιν τοὺς κατοίκους τῆς Τενέδου πρὸς μετοικεσίαν ὁ Μουδάτσος νὰ ὑποσχεθῇ εἰς αὐτοὺς 100 ὑπέρπυρα ἐτησίως εἰς ἕκαστον, ἐφ' ὅρῳ ζωῆς των. Τὸ ποσὸν δὲ τὸ ὁποῖον διατίθεται διὰ τοὺς 10-15 δύναται ὁ Μουδάτσος νὰ διανεῖμῃ κατὰ βούλησιν καὶ οὐχὶ κατ' ἴσας μερίδας. Ὅταν δὲ πεισθῶσιν ὅσῳ τὸ δυνατόν περισσότεροι, νὰ ἐπιβιβάσῃ αὐτοὺς μεγάλου κατέργου καὶ νὰ ἀποστείλῃ εἰς Χάνδακα. Ἐὰν δὲ δὲν δύνανται ἅπαντες νὰ ἐπιβιβασθῶσι, νὰ ναυλώσῃ πλοῖα ἀναλόγως τῶν μετοικούντων. Τοὺς μετοικοῦντας διὰ τοῦ μεγάλου κατέργου θὰ συνοδεύσῃ εἰς Χάνδακα ὁ Μουδάτσος, ὁ ὁποῖος καὶ θὰ ἀποτελέσῃ μέρος συμβουλίου ἐν Χάνδακι ἐκ τοῦ δουκός, τῶν συμβούλων καὶ τοῦ καπετάνου πρὸς στέγασιν αὐτῶν. Οἱ ἐν Τενέδῳ εὐρισκόμενοι βαλλιστάριοι θὰ ἐπιβιβασθῶσι τοῦ κατέργου τοῦ ὁποῖου σοπρακόμις εἶναι ὁ Ἑρρῖκος Δανδόλος. Ἐὰν δὲν ἤθελεν ἐπιτευχθῇ ἡ κάθοδος εἰς Χάνδακα τῶν κατοίκων Τενέδου, τότε ὁ Δανδόλος νὰ ἀναλάβῃ τὴν πλοιαρχίαν τοῦ μεγάλου κατέργου καὶ νὰ ἐπιβιβάσῃ τοὺς βαλλισταρίους καὶ τοὺς ἄλλους ἄνδρας, ὅπως ἐπανέλθωσιν εἰς Βενετίαν. Ἐπὶ τοῦ ἐλαφροῦ δὲ κατέργου τοῦ Ἑρρῖκου Δανδόλου νὰ ἀναλάβῃ τὴν πλοιαρχίαν ὁ Ἰάκωβος Βιτσεμάνος, ὅστις νὰ μεταβῇ εἰς Χάνδακα πρὸς παροπλισμόν, ἀποσιέλλων εἰς Εὐβοίαν τὸ κάτεργον Εὐβοίας. Τὰ κάτεργα δὲ ταῦτα νὰ μεταφέρωσιν εἰς Εὐβοίαν καὶ Χάνδακα τοὺς ὀλίγους, οἵτινες ἤθελον νὰ μετοικήσωσιν ἐκ Τενέδου, εἰδοποιουμένων ὑπὸ τοῦ Μουδάτσου τῶν ἀρχῶν Κρήτης καὶ Εὐβοίας, διὰ νὰ προβλέψωσι περὶ αὐτῶν. Ἀκολουθοῦσι διαταγαὶ διὰ τὸ μέγα κάτεργον, ἐν ᾗ περιπτώσει θὰ ἐπρόκειτο νὰ ἐπανέλθῃ εἰς Βενετίαν. Ἐπίσης ὁ Μουδάτσος νὰ φροντίσῃ περὶ τῆς διασώσεως τοῦ ὑλικοῦ καὶ τῶν πολεμοφοδίων τῶν εὐρισκομένων ἐν Τενέδῳ. Ἐκ τούτων δύναται νὰ πωλήσῃ εἰς τοὺς ἄνδρας τοῦ κόμιτος Σαβαυδίας ἐπὶ προθεσμία 4 μηνῶν. Νὰ λάβῃ γνῶσιν ὁ Μουδάτσος, ὅτι ὁ καπετάνος καὶ οἱ ἄνδρες τοῦ κόμιτος Σαβαυδίας ἤρχισαν μισθοδοτούμενοι ἀπὸ 21 Ὀκτωβρίου διὰ μίαν τετραμηνίαν διὰ δουκάτων 750 χρυσῶν, ἧτις εἶναι τὸ ἥμισυ τῆς δαπάνης μιᾶς τετραμηνίας, τὴν ὁποίαν ὑποχρεοῦται νὰ καταβάλλῃ ἡ Βενετία, δυνάμει τῆς συνθήκης. Ἐπομένως ἂν ἤθελον παραμείνῃ πλέον τῶν 4 μηνῶν, ὀφείλει ἡ Βενετία νὰ καταβάλλῃ τὸ ἥμισυ τοῦ μισθοῦ διὰ τὸ διάστημα πέραν τῶν 4 μηνῶν. Ὡς πρὸς τὰ χρήματα τῶν Βενετικῶν κατέργων καὶ τῶν εὐρισκομένων εἰς τὸ φρούριον τῆς Τενέδου νὰ σταλῶσιν πρὸς τὸν Μουδάτσον μέχρι ποσοῦ 5.000 δουκάτων. Ταῦτα ὀφείλει ὁ Μουδάτσος νὰ κατανεῖμῃ κατὰ τὸ δοκοῦν αὐτῷ μεταξὺ τῶν Βενετικῶν κατέργων καὶ τῶν ἐντεταλμένων τὴν φρούρησιν τῆς Τενέδου. Ἀκόμῃ νὰ γραφῇ εἰς τὸν Τζανάκην Μουδάτσον, ὅτι ἐν ᾗ περιπτώσει παρετηρεῖτο ἔλλειψις τροφίμων εἰς τοὺς ἄνδρας τοῦ κόμιτος Σαβαυδίας πρὸ τῆς παρελεύσεως τῶν 4 μηνῶν διὰ τοὺς ὁποίους ἐμισθοδοτήθησαν, ὀφείλει νὰ προμηθεύσῃ ταῦτα ἐξ ιδίων. Ἐὰν δὲ εἶχεν ἔλλειψιν τροφίμων ὀφείλει νὰ συνδράμῃ αὐτοὺς διὰ χρημάτων ἐπὶ λογαριασμῷ τοῦ ἡμίσεως, ἐκ χρημάτων τῆς κοινότητος. Ἐπίσης ὀφείλει νὰ συνεννοηθῇ μετὰ τοῦ Πανταλέοντος Μάριμπου πρὸς ἐξεύρεσιν πλοίων ἐν Κωνσταντινουπόλει διὰ τὴν μεταφορὰν τῶν πιστῶν μετὰ τῶν οἰκογενειῶν των ἐκ Τενέδου. Ἐν ᾗ περιπτώσει ἡ κατεδάφισις τῶν φρουρίων τῆς Τενέδου παρετείνεται, ὁ Τζανάκις Μουδάτσος καὶ οἱ σοπρακόμιτες νὰ ἐπιστρέψωσιν εἰς Βενετίαν, ἀφ' οὗ προκηρυχθῇ ἡ κατεδάφισις τῶν φρουρίων τῆς Τενέδου. Πάντες ὀφείλουσι νὰ σεβασθῶσι τοὺς κατοίκους καὶ οὐδεὶς νὰ ἐνοχλήσῃ ἢ ζημιώσῃ ὅπως δήποτε αὐτοὺς καὶ τὰς περιουσίας των. Γενομένης ἐκλογῆς ὑπὸ τῆς Γερουσίας περὶ τοῦ ἀρχηγοῦ τῶν κατέργων καὶ ἐκτελεστοῦ τῶν ἀνωτέρω διαταγῶν, ἐξελέγη

ὁ Τζανάκις Μουδάτσος, ὡς ἀντικαταστάτης δὲ αὐτοῦ ἐν περιπτώσει κωλύματος ὁ δεύτερος ἐπιλαχὼν Ἀντώνιος Ἀρδουίνος καὶ τούτου κωλυωμένου ὁ Ἑρρίκος Δάνδολος τρίτος ἐπιλαχὼν, τέλος ἐν περιπτώσει κωλύματος καὶ τούτου ὁ Ἰάκωβος Βιτσεμάνος τελευταῖος ἐπιλαχὼν.

Τῇ προτάσει γερουσιαστῶν τινῶν τροποποιεῖται τὸ ζήτημα τῆς μετοικεσίας τῶν κατοίκων Τενέδου. Πρὸς μεταφορὰν τῶν κατοίκων ὁ Μουδάτσος νὰ κρατήσῃ ἅπαντα τὰ κάτεργα ἢ μέρος αὐτῶν πρὸς παραλαβὴν τῶν κατοίκων ἢ μέρος αὐτῶν. Πρὸς ταχείαν διεκπεραίωσιν τῆς μετοικεσίας δύναται νὰ χρησιμοποιήσῃ τὸ μέγα κάτεργον καὶ νὰ ἀποστείλῃ πληρὴς εἰς Εὐβοίαν. Τὸ κάτεργον τοῦτο κατὰ τὴν ἐπάνοδόν του νὰ παραλάβῃ τοὺς ὑπολοίπους, διότι δὲν δύναται νὰ παραμένῃ μετὰ τῶν κατέργων ἐν Τενέδῳ μετὰ τὴν ἀφίξιν τῶν Γενουατικῶν. Ἐὰν δὲ οἱ κάτοικοι ἀρνοῦνται νὰ μετοικήσωσι, τότε νὰ ἀναχωρήσῃ ἐκ Τενέδου, μεθ' ὅλου τοῦ στόλου, τὸ δὲ μέγα κάτεργον νὰ ἀποστείλῃ εἰς Εὐβοίαν πρὸς παροπλισμόν, τὸ τοῦ Βιτσεμάνου πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπὸν εἰς Χανιά καὶ τὸ μέγα κάτεργον τοῦ Ἑρρίκου Δανδόλου νὰ ἐπανέλθῃ εἰς Βενετίαν. 1381, Νοεμβρίου 14.

Fo 25to Millesimo trecentesimo LXXXI, die XIII Nouembris.

Quod scribatur et committatur nobili uiro ser Johanni Mudatio Baiulo et capitaneo Tenedi ac capitaneo galearum sibi commissarum et nobili uiro ser Panthaleoni Barbo ambaxatori et Baiulo ad partem Constantinopolis.

- 5 Capta. Significamus uobis quod in nostris consilijs Rogatorum et additionis capte fuerunt partes tenoris infrascripti mandantes uobis per nos et dicta nostra consilia, quatenus ipsas partes et contenta in eis debeatis obseruare in quantum ad uos spectat et facere inuiolabiliter obseruari. Quarum partium tenor talis est. Quod in bona gratia committatur nobili uiro ser Zanachi Mudatio Baiulo et
- 10 capitaneo nostro Tenedi quod recepto presenti mandato de presenti et sine mora debeat designare castrum insulam et fortilicias Tenedi nobili uiro capitaneo gentium illustris et excelsi domini comitis Sabaudie secundum formam capituli pacis cuius capituli pacis copia mittatur dicto ser Zanachi Mudatio pro sua informatione. Et quod ipse ser Zanachi faciat sibi fieri instrumentum quietationis ad plenum de designatione et traditione predicta a predicto capitaneo
- 15 gentium domini comitis Sabaudie in forma quam ei ordinate mittimus hic inclusam. Et pro ista causa mittatur ei et supracomitis galearum nostrarum sindicatus ad plenum.

- Et quia super omnia est tenendus omnis modus possibilis quod ruinatio et
- 20 destructio castri fortiliciarum et insule Tenedi fiat pacifice quiete et cum bono ordine, ita quod nullus error uel scandalum occurrat ullo modo. Informetur ser Zanachi Mudazo predictus qualiter capitaneus gentium domini comitis Sabaudie fuit locutus nobis cum super facto predicto et inter alia nobis dixit quod uidebatur sibi utile ymo necessarium quod ad fatiendum optime et sufficienter dictum
- 25 factum deberent ibi esse et se reperire galee nostre que sunt deinde et quod intendebat ipsas requirere deinde a capitaneo nostro ipsarum galearum et mon-

strare quod ipse capitaneus gentium domini comitis Sabaudie hoc diceret et
 requireret a se pro bono et ueloci expedicione facti predicti. Et licet putemus et
 firmiter credamus quod ipse capitaneus gentium domini comitis Sabaudie hoc
 requireret deinde sicut dixit nobis, tamen ad habundantem cautellam scribatur 30
 dicto ser Zanachi Mudaçio ut in casu quo ille capitaneus gentium domini comitis
 non requireret nostras galeas esse ad istud factum pro securitate ruinationis
 Tenedi ipse ser Zanachi Mudazo ipsum inducat cum illis sapientibus et honestis
 uerbis que sibi uidebuntur quod requirat galeas nostras esse ad ipsum factum
 tam pro bono et securitate dicti negocij quam pro uelociori expedicione agen- 35
 dorum. Et pro hac causa sumus contenti et placet nobis quod galee nostre pre-
 dicte stent in partibus deinde per duos menses a die quo illuc applicuerint uel
 circa, ita quod negotia pacifice et cum bono ordine executioni mandentur. Et si
 ante dictum tempus duorum mensium adimpletum et factum fuerit factum pre-
 dictum, ante se expediant nostri deinde et dent expedicionem factis sicut hic 40
 inferius per ordinem continetur.

Et quia non est perdendum tempus de uia ambaxatoris et baiuli nostri
 nobilis uiri ser Panthaleoni Barbo ad partes Constantinopolis pro bono agendo-
 rum nostrorum committatur dicto nostro ambaxatori et baiulo quod cum appli-
 cuerit Tenedum debeat subito recedere et facere se conduci Constantinopolim 45
 cum una de duabus nostris geleis subtilibus ut sibi utilius et melius uidebitur
 pro bono et expedicione sua et agendorum nostrorum. Et ipso illuc conducto
 debeat licenciare illam galeam et ordinare quod redeat Tenedon sine aliqua mora.
 Et sic scribatur et mandetur capitaneo galearum nostrarum deinde quod debeat
 obseruare. 50

Et quia syndicus Januensis cum magna instantia nos rogauit quod fatiamus
 ipsum conduci cum una de galeis nostris Chium, ad quem locum est necessarium
 omnino ipsum ire pro dando ordinem de habendo unam galeam de Chio, unam
 de Metelino et unam de Pera pro facto securitatis ruinationis Thenedi, compla-
 ceatur dicto sindico sicut requisit et mandetur illi qui remanserit capitaneus 55
 galearum nostrarum deinde quod cum una de galeis nostris fatiat ipsum sin-
 dicum celeriter conduci Chium uel Metelinum sicut uidebitur comodius et melius
 capitaneo nostro ser Zanachi Mudazo dando ordinem ipse nostre galee quod ipso
 sindico deposito subito redeat Tenedon pro bono et expedicione agendorum
 nostrorum predictorum. 60

Item mandetur capitaneo galearum nostrarum deinde quod reperientibus
 se galeis nostris et galeis Januensium insimul de sotietate pro facto securi-
 tatis ruinationis Tenedi teneat modum quod nostri cum Januensibus tractent

65 se amicabiliter et fraterne et tanquam boni fratres et socij ita quod nulla briga
error uel scandalum occurrat ullo modo regulando taliter gentes nostras et cum
sic bono ordine quod possit apud nos perpetuo commendari.

Et quia locus Tenedi destrui et ruinari debet secundum formam pacis et
pro ista causa uadant ad illas partes gentes domini comitis Sabaudie et syndicus
Januensium. Et pro honore et fama nostri dominij fatiat et eciam est secundum
70 deum et caritatem per omnem modum possibilem quod illi boni homines et per-
sone cum suis familijs que habitant in dicto loco et insula Tenedi possint habere
reductum in locis nostris et non uadant se disperdendo cum suis familijs. Scri-
batur et committatur ser Zanachi Mudazo et nostro ambaxatori et baiulo Con-
stantinopolis donec erit ibi in Tenedo non tardante ipso ambaxatore et baiulo
75 in aliquo propterea uiam suam. Quod sicut et quando eis uidebitur debeat dicere
illis bonis hominibus et fidelibus nostris Tenedi quod nouit deus ipsos omnes
semper amauimus intrinsece et tenuimus pro carissimis filijs et fidelibus nostri
dominij et tenere intendimus et quod illud quod fecimus de facto Tenedi coacti
inuiste durissime cum lacrimis in oculis fecimus pro ponendo nos et totum mun-
80 dum in pace. Et ut uideant per effectum nostram sincerissimam et optimam dis-
positionem erga eos, sumus contenti placendo eis quod in bona gratia se reducant
cum suis familijs ad habitandum in insula nostra Crete, dando eis ad intelligen-
dum quod iam scripsimus et mandauimus nostro regimini Crete quod illos ex eis
quod illuc ibunt recipiant alacriter et libenter tanquam carissimos et fidelissimos
85 nostri dominij et quod prouideant eis et cuilibet eorum secundum facultates et
condiciones suas de locis nostri communis insule Crete, ita quod possint uiuere
ad honorem nostri dominij uel per alium [modum ut eis uidebitur. Et ultra hoc
quod erunt in dicta insula liberi et franchi usque xx annos ab omnibus oneribus
et factionibus deinde realibus et personalibus exceptis datijs ut habeant causam
90 de bono in melius perseuerandi in gratia et fidelitate nostri dominij. Et sic scri-
batur et mandetur regimini nostro Crete uidelicet duche consiliarijs et capitaneo
Crete sicut superius per ordinem dictum est, informando etiam regimen predictum
quod suo posse ponant predictos de insula Tenedi cum familijs suis in pluribus
locis insule nostre Crete ita quod non stent omnes insimul in uno loco pro omni
95 bono respectu.

Et si predicti de Tenedo fidelissimi nostri dominij uel aliqui ex eis uellent
potius conduci Nigropontem quam ad alias partes cum condicionibus predictis
supra contentis de insula Crete, uidelicet dando eis de locis nostri communis par-
tium Nigropontis et quod sint franchi usque xx annos etc. ut superius continetur
100 sit cum gratia dei et ad cautelam scribatur baiulo et capitaneo et consiliarijs

Nigropontis per modum supra contentum et narratum de scribendo regimini Crete informando baiulum et capitaneum et consiliarios Nigropontis quod sicut sciunt habemus loca nostra Caristi, Larmani et Phytilei et burgi Nigropontis in quibus locis uel alijs si qua sunt deinde nostri communis poterunt eos locare et ponere sicut eis uidebitur utilius et melius ita quod possint uiuere cum eorum familijs ad honorem nostri dominij. 105

Et quia est tenendus omnis modus possibilis pro honore et fama nostri dominij quod isti fidelissimi nostri de insula Tenedi et quibus nos et tota terra nostra tantum sumus obligati se reducant ad insulam nostram Crete uel ad partes Nigropontis ut dictum est et quod non uadant ad malum nec ad periculum disperdendi se, committatur ser Zanachi Mudazo predicto quod sicut et quando eis uidebitur debeat conuocare usque x uel xv de notabilioribus et melioribus dicte insule Tenedi, et ipsos inducere caute et secrete quod se disponant alacriter et bono corde ad eundum ad insulam nostram Crete cum suis familijs uel ad partes Nigropontis ut dictum est et quod illi x uel xv quos ipse ser Zanachi elliget debeant inducere omnes alios uel bonam partem eorum ad eundum pro bono suo et familiarum suarum ad loca nostra predicta. Et ut predicti x uel xv quos ipse ser Zanachi elliget habeant bonam causam inducendi alios ut est dictum, ita quod res habeat effectum sumus contenti et uolumus quod ipse ser Zanachi, quia plene confidimus de persona sua, habeat libertatem dandi illis bonis hominibus x uel xv qui inducent alios aliquam prouisionem omni anno in uita sua ultra ea que superius dicta sunt, uidelicet usque yperpera c pro quolibet eorum, ut propterea non remaneat tantum bonum. Uerum nostra intentio est quod prouisiones predictae non dentur nisi res ista sortiatur effectum ita quod predicti uadant ad loca nostra predicta omnes uel in bona quantitate ut est dictum, et quod illi x uel xv quos elliget ipse ser Zanachi fuerint causa inductionis eorum quod uadant ad ipsa loca in bona quantitate ut dictum est. Item habeat libertatem dictus ser Zanachi non obstante eo quod dictum est supra, dispensandi dictam quantitatem pecunie in dando plus et minus cuilibet ex dictis x uel xv secundum condiciones suas non transeundo dictam summam ullo modo, ita quod subtus supra non ueniant ascendere ultra ipsa yperpera quinquaginta pro quolibet ad rationem anni. 120 125 130

Item quia est omnino prouidendum de modo conducendi et conduci fatiendi predictos de insula Thenedi cum familijs suis in Candidam si deliberabunt illuc ire quod super omnia nobis placeret, scribatur ser Zanachi Mudazo de quo plene confidendum est quia semper fuit et est optime dispositus ad honorem nostri dominij quod procuret et operetur toto posse suo quod predicti de insula Tenedi 135

cum suis familijs se disponant ire in Candidam per modum predictum cum omnibus illis bonis uerbis que sibi uidebuntur pro honore et fama nostri dominij. Et in casu quo obtineat nostram intentionem et uideat quod predicti uelint ire omnes uel in bona quantitate cum familijs suis, tunc uolumus et mandamus quod in bona gratia fatiat illos leuari et conduci cum galea nostra grossa usque in Candidam in quam maiori quantitate poterit. Et pro alijs qui restarent et non possent leuari super ipsa galea grossa quod debeat naulizare omnia nauigia in illa quantitate que erit necessaria ad conducendum ipsos in Candidam. Et quod fatiat ipse ser Zanachi Mudazo solui nabulum in Candida per nostrum commune dando omnem operam ad reperiendum et reperiri fatiendum ipsa nauigia nomine nostri communis ita quod adimpleatur intentio nostra ut superius dictum est. Et ordinetur etiam in bona gratia quod in casu quo ser Zanachi Mudazo deliberet quod galea nostra grossa uadat in Candidam quod cum ipsa ire debeat ipse ser Zanachi Mudazo in Candidam quia est de condicionibus omnium de insula Tenedi plenissime informatus. Et debeat ipse ser Zanachi esse de collegio duche consiliariorum et capitanei Crete ad dandum eis de locis nostri communis insule Crete et ad omnia alia necessaria fieri occasione predicta sicut superius per ordinem dictum est.

Et si galea nostra grossa cum illis de Tenedo ibit in Candidam, ut dictum est, ordinetur ex nunc quod quando alie galee nostre erunt expedite de partibus illis ut dictum est et erunt rediture quod super galea ser Henrici Dandulo supracomiti nostri debeant ascendere nostri balistarij et alij homines uostri qui erant in Tenedo pro ueniendo Venetias.

Si uero non uideretur ser Zanachi Mudatio quod galea grossa nec ipse deberent ire in Candida cum ordine predicto quia non esset necessarium quia illi de Thenedo illuc ire nollent uel ire uellent in sic modica quantitate quod non esset mittenda dicta galea grossa ullo modo uel pro alia causa que posset occurrere quam nos ignoramus. Tunc in hoc casu ser Henricus Dandulo supracomitus noster cum zurma galee sue debeat ascendere super galea nostra grossa predicta. Et super illa leuentur balistarij nostri et alij nostri homines qui erant in Tenedo pro ueniendo Venecias. Et super galea subtili ser Henrici Dandulo ascendere debeat ser Jacobus Uicemmano cum zurma sua et uadat in Candidam ad disarmandum pro bono nostri communis mittendo Nigropontem galeam Nigropontis. Et in dicto casu dicte due nostre galee subtiles debeant conducere, uidelicet galea Candide in Candidam et galea Nigropontis in Nigroponte, illos modicos de insula Tenedi qui leuari et conduci uollent ad dicta loca informante in hoc casu ser Zanachi Mudazo per litteras suas regimen Crete et baiulum et consiliarios Nigro-

pontis de condicionibus illorum qui ibunt ad dicta loca ut possint de eis prouidere secundum condiciones eorum, sicut superius dictum est. 175

Insuper ordinetur in casu quo galea nostra predicta grossa non uadat in Candidam set ueniat Venecias ut dictum est quod debeat leuare in Nigroponte et in partibus Mothoni et Choron i illas setas et alias mercationes que sunt in dictis locis pro bono mercatorum et nostri communis soluendo nabula que soluta fuerunt galeis ser Caroli Zeno capitanei nostri generalis maris et non caricando dictam galeam ultra debitum ullo modo, incipiendo in Mothono a mercationibus subtilibus. 180

Item ordinatum est quod dicta galea grossa si ueniet Venecias sicut debet leuare mercationes in Nigroponte et in Mothono, ita leuare debeat in Clarentia et Corphu et etiam in Durachio si uia ducet ipsum ad partes Durachij soluendo nabulum nostro commune sicut solutum fuit galeis predictis ser Karoli Zeno et hoc intelligatur si galea grossa leuare poterit et non aliter ullo modo. 185

Item scribatur et committatur ser Zanachi Mudazo predicto quod de armis et munitionibus ac rebus nostri communis que sunt in Tenedo teneat modum de recuperando et habendo eas cum integritate et quod fatiat poni et caricari super galeis nostris pro bono nostri communis. Uerum si gentes domini comitis Sabaudie uellent de ipsis munitionibus et rebus nostri communis det eis pro sua pecunia in spatio quatuor mensium pro quibus receperunt pagas suas. Et ultra terminum quatuor mensium si uolent de ipsis munitionibus et rebus nostri communis debeat eis dare scontando id quod eis dabit in nostra medietate pagarum suarum. 190 195

Item informetur ser Zanachi Mudazo quod capitaneus et gentes domini Comitis Sabaudie inceperunt liurare soldum de XXI mensis Octobris proxime elapsi et receperunt pagam de mensibus quatuor ad rationem de ducatis VII centum L auri pro nostra medietate. Et propterea uolumus quod si deinde dicte gentes starent ultra dictum tempus quod debeat eis facere pagam deinde de tempore quo starent de pluri pro nostra medietate et pro ista causa et pro facto galearumstrarum et pro nostris que erant in castro Tenedi mittatur pecunia ad manus ser Zanachi Mudazo usque ad summam ducatorum v mille quos denarios debeat ipse ser Zanachi Mudazo dispensare ut sibi uidebitur inter nostras galeas et nostros qui erant deputati ad custodiam Tenedi. Et predictas gentes domini Comitis Sabaudie si stabunt ultra dictum terminum cum illo bono ordine qui uidebitur ser Zanachi Mudazo predicto. 200 205

Item scribatur ser Zanachi Mudazo predicto quod in casu uictualie deficerent deinde gentibus domini Comitis Sabaudie infra tempus quatuor mensium, pro quibus receperunt pagas suas debeat eis subuenire de uictualibus pro sua 210

pecunia. Si uero uictualie eis defficerent post tempus quatuor mensium pro quibus receperunt pagas debeat eis subuenire pro nostra medietate de pecunia nostri communis, pro subueniendo eis de uictualibus sicut ei uidebitur, scontando in
 215 suis pagis dictam pecuniam ut justum est dando eis auxilium et fauorem quantum poterit ad recuperandum ipsas uictualias.

Item committatur ser Zanachi Mudazo predicto quod debeat ante recessum nobilis uiri ser Panthaleoni Barbo ambaxatoris et baiuli nostri Constantinopolis conferre cum eo de facto naulizandi et fatiendi naulizare in partibus Constanti-
 220 nopolis et alijs locis deinde nauigia necessaria pro facto conducendi fidelissimos nostros de Tenedo cum familijs suis ad loca nostra predicta, ita quod toto posse suo pro defectu nauigiorum non deficiat intentio nostra predicta, sicut de eis plene speramus.

In casu uero quo factum ruinationis Tenedi iret in longum, super quo est
 225 omnino prouidendum ad habundantem cautellam scribatur ser Zanachi Mudazo et nostris supracomitibus deinde quod non obstante termino duorum mensium predictorum, confidentes de suis personis que sunt presentes factis; relinquimus in libertate eorum uel maioris partis secundum casus qui possent occurrere, quos nos penitus ignoramus redeundi Venecias, sicut et quando eis uidebitur et mit-
 230 tendi galeas nostras ad loca sua, ut superius per ordinem dictum est.

Item quod scribatur et mandetur efficacissime ser Zanachi Mudazo quod faciat fieri cridam et cridas deinde super galeis nostris et aliter ut sibi uidebitur et quando debebit ruinari et prosterni locus et insula Tenedi. Nullus audeat derobare nec damnificare illos de Tenedo uel habitatores dicti loci modo aliquo
 235 uel ingenio nec in aliqua forma sub penis grauissimis. Et quod regulet taliter omnes gentes nostras quod aliquod damnum uel derobatio non fiat ullo modo sicut plene speramus de sua persona ymo teneat modum quod bona sua omnia saluentur et custodiantur tamquam bona propria nostri communis. Ceterum uolentes prouidere de capitaneo et regimine galearum nostrarum deinde et exe-
 240 cutione negotiorum predictorum fecimus fieri probam de infrascriptis quatuor in nostro consilio rogatorum et addicionis uidelicet quis debeat esse primus ad fatiendum capitaneiam galearum nostrarum et alia supradicta et quis secundus et sic per ordinem. Et facta proba remansit primus ser Zanachi Mudazo qui debet esse capitaneus galearum nostrarum predictarum et facere et exequi ea
 245 que superius per ordinem dicta sunt. Et in casu quo ipse ser Zanachi pro aliqua causa exercere non posset; nobilis uir ser Antonuis de Arduino qui remansit secundus ipsam debeat exercere et exequi ut est dictum. Et si ser Antonius de Arduino pro aliqua causa non posset; debere exercere et facere ser Henricus

Dandulo qui remansit tertius. Et si ser Henricus Dandulo non posset debet postea exercere et facere nobilis uir ser Jacobus Uicemmano, qui remansit quartus. 250

Capta. Uolebant partem infrascriptam loco secundi capituli et aliorum ab eo dependentium presentis commissionis quod ponunt alij sapientes, de quorum parte fuerunt et illa fuit capta.

Quod pro executione gentium que leuari debent de insula Tenedi in casu quo contententur uenire ad loca nostra per modum dictum superius. Committatur 255 ser Zanachi Mudazo quod habeat libertatem possendi tenere omnes galeas et partes ipsarum ut sibi uidebitur, donec dicte gentes uel illa pars que recedere uoluerit fuerit leuata. Et etiam si sibi uideretur pro anticipando tempus ad leuandum partem ipsarum gentium super galea grossa et ipsas conducere ad insulam Nigropontis et facere ipsam galeam redire Tenedon pro alijs gentibus restantibus 260 totiens quotiens opus fuerit faciat ut sibi uidebitur. Non possendo in hoc per aliquem modum stare cum galeis nostris in partibus Tenedi tantum quod reperiant se ibi cum galeis Januensium, uerum facta omni experientia possibili si gentes Tenedi non attendent uenire ad loca nostra predicta tunc dominus ser Zanachi debeat recedere de Tenedo cum omnibus galeis et gentibus nostris mit- 265 tendo galeam Nigropontis ad disarmandum. Et galeam Vicemanam cambiato fusto cum ser Henrico Dandulo debeat mittere ad disarmandum ad Caneam et galea grossa ser Henrici Dandulo ueniat Venecias per riperiam leuando mercationes per modum predictum. 14 non o—non sinceri 15.

Data in nostro ducali palatio die XIII mensis Nouembris indicione quinta. 270 Millesimo trecentesimo LXXXI.

5

Ἐπαναφέρεται ὁ ἐξαγωγικὸς δασμὸς τῶν οἴνων Μονεμβασίας, Ρωμανίας καὶ Κρήτης ὡς πρότερον. 1381, Δεκεμβρίου 3.

F^o 35^r Millesimo trecentesimo LXXXI, die III Decembris. 1

Capta. Quod Romania, Monauasia et uinum Crete reducantur ad datia solita ad exitum, uidelicet quod de qualibet amphora soluatur sicut primo soluebatur.

Et si consilium etc. 4

6

Περιήλθον εἰς γνῶσιν τῆς κυριαρχίας οἱ νεωτερισμοὶ καὶ αἱ πιέσεις τοῦ καπετάνου τῆς πόλεως Χανίων. Ἐφιστάται ἡ προσοχὴ τοῦ ρέκτορος, ὅπως μὴ ἐπιτρέπη τοιαύτας καταχρήσεις ἐκλέγων πρόσωπα κατάλληλα πρὸς φρούρησιν τῆς πόλεως ἐπὶ μισθῷ, ὅστις θὰ εἰσπράττηται διὰ συνεισφορᾶς τῶν κατοίκων εἴτε κατὰ κεφαλὴν εἴτε καθ' ἑστίαν. 1382, Ἰανουαρίου 16.

F^o 47^r Millesimo trecentesimo LXXXI, die XVI Januarij. 1

Capta. Cum ad noticiam dominationis peruenerit de multis nouitatibus et

